

AB „PANEVĖŽIO ENERGIJA“ KLIENTŲ APTARNAVIMO TARNYBA

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija
Vito Gerulaičio g. 1, LT-08200 Vilnius

2016-03-03 Nr.217-2016-225

DĖL PASTABŲ STUDIJAI „ŠILUMOS APSKAITOS PRIETAISŲ AR ŠILUMOS DALIKLIŲ ĮRENGIMO CENTRALIZUOTAI ŠILUMA IR(AR) VĖSUMA APRŪPINAMŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ VIDAUS ŠILDYMO IR(AR) VĖSINIMO SISTEMOSE TECHNINIŲ IR EKONOMINIŲ GALIMYBIŲ VERTINIMAS“

Pastabos 3-6 skyriams

1. Neaiški 3 skyriaus (36 psl.) duomenų apie statistinio nemodernizuoto daugiabučio šilumos sunaudojimo statistiką kilmė (priimant, kad tai tas pat namas, kaip ir 5 skyriaus ekonominiuose skaičiavimuose (50 psl.): 38 butų, 1990 m² ploto, vidutinio buto plotas – 52 m²) – viso karšto vandens cirkuliacijai sunaudota šiluma 160 kWh/butui per mėn*12mėn/52m² būtų 37 kWh, o ne 25 kWh (9+16), juolab, kad ataskaitoje išskiriami atskirai nematuojami šilumos kiekiai cirkuliacijai užtikrinti ir vonios šildytuvuose. Abejotinas teiginio apie visuose šilumos, šildymo ir karšto vandentiekio vamzdynuose prarandamos šilumos šildomas pastato patalpas – didžioji dalis vamzdynų nuostolių patiriama nešilomame rūsyje esančiose šildymo ir karšto vandens magistralėse bei sieniniuose kanaluose ar koridorinėse spintose esančiuose karšto vandentiekio vamzdynuose (visus metus pakankamai aukšto temperatūros) – ši šiluma paprasčiausiai prarandama be jokios naudos.

2. 38 psl.: kolektorinė šilumos tiekimo sistema, iš kurios tiekiamas ir karštas vanduo, jei ir egzistuoja, tai tokių pastatų yra nykstamai mažai, tokiu atveju reikėtų minėti ir tikrą atvirą (Panevėžio ar Visagino miestuose) karšto vandens tiekimo sistemą.

3. 39 psl.: šilumos tiekimo moduliai gali būti prijungti prie bendro (pvz.: skirto vienos laiptinės patalpoms) šilumos tiekimo vamzdyno, nebūtina, kaip teigiama, į kiekvieną modulį vesti atskirus vamzdžius. Panevėžyje tokio tipo pastatų bendro naudojimo šilumos kiekiai žiemą (tame tarpe priklausomai nuo lauko oro temperatūros) svyruoja nuo 10 iki 29 procentų, o vasarą – nuo 28 iki 45 procentų. Abejotinas teiginys, kad ne visų patalpų savininkai patiria nuostolius, jei atsisakoma laiptinės šildymo – standartiniu atveju, kai į visas patalpas patenkama per laiptinę, nuostolius dėl jos nešildymo taip pat patiria visi.

4. 40 psl.: neminima, kad naudojant daliklius privalu aprašyti sistemą ir butus – t.y. taikyti korekcijos koeficientus – jei jie netaikomi, taikomi neteisingai arba galimai netiksliai nurodyti šilumos paskirstymo metode – tai yra taisytina. Pabrėžtina, kad visais atvejais šiluma turi būti paskirstoma pagal aprobuotą paskirstymo metodą.

5. 42/43 psl.: skyrius 4 – keista, bet pavyzdys rodo, kad per dvi vidines patalpos sienas dėl palyginti nedidelio temperatūrų skirtumo (22-18=4°C) patalpa praranda vos ne trečdalį (27%) visų šilumos nuostolių – t.y. tokio pat ploto lauko sienoms (temperatūrų skirtumas apie 20°C) telieka 70% nuostolių – iš to darytina išvada, kad jei užtikrintume tolygią (net pakankamai aukštą) visų pastato patalpų oro temperatūrą, taupytume trečdalį šilumos??? Gal vertėtų tikėti Vokietijos ir Skandinavijos specialistais dėl siūlymo dalį šilumos paskirstyti proporcingai plotui ir taikyti patalpos padėties koeficientus – gyventojai taip pat gali nepasitikėti ir korekcijos koeficientais, ir fizikos (termodinamikos) dėsniais... Pažymėtina, kad daliklių (ir reguliavimo įrenginių) buvimas ir naudojimas leidžia optimizuoti šilumos naudojimą – nešildyti nenaudojamų patalpų (pvz. tai ypač aktualu miestuose, kur nėra didelio poreikio patalpų nuomai - senstant visuomenei ir mažėjant buto gyventojų skaičiui, tik dalis prie to taikosi, keldamiesi į

mažesnes patalpas), šildyti visas ar dalį patalpų mažiau, kai jose būnama tam tikrais intervalais ir pan.), netiesiogiai, droseliuojant dalį šildymo prietaisų, mažinamas aktyvus sistemos tūris.

6. 44 psl. kaip kontrargumentą teiginiams, kad pastatui techniškai būtinas šilumos kiekis nepriklauso nuo individualus reguliavimo, pateikiame pastebėjimą, kad, nors daugelio tarybinių pastatų skaičiuotos šildymo sistemos temperatūros buvo +95/70°C, dar seniai iki „šiltinimo eros“ pradžios reikiamai būstų oro temperatūrai užtikrinti užteko (ir užtenka) ženkliai (apie 20°C) žemesnių temperatūrų šilumnešio. Neatmestina, kad, priešingai autoriui, tą gana ženkliai įtakoja seniai vykstantis senų langų keitimas sandaresniais. Autorius 44 psl. neargumentuotai teigdamas apie neva vyraujančią patalpų nedašildymą, 45 psl. pats sau prieštarauja, minėdamas, kad socialiai remtini asmenys (kurių daug yra beveik kiekviename daugiabutyje, gal išskyrus augantį Vilnių) išreikalauja sau (bet ir visam namui) komfortiškesnes (t.y. bent jau artimas norminėms) sąlygas.

7. 45 psl. Termostatai reaguoja ir į vėjo kambario temperatūrai daromą įtaką.

8. 46 psl. klaida – kai karštas vanduo per vieno vartotojo skaitiklį vamzdynų avarijos metu nuteka pas kitą vartotoją – to negalima vadinti vartojimu. Dėl ne tik psichologinio daliklių poveikio žr. pastabą 5.

9. 50/52 psl. išvada, gyventojų požiūriu, neatitinka fakto – greičiausiai ekonomiškai atsiperkanti priemonė yra 2 atveju – kai dalikliai ir termostatai diegiami nerenovuotame name.

Pastabos išvadoms ir rekomendacijoms pagal jų numeraciją:

2. Šiame punkte tikslinga būtų rašyti, kad alternatyvus nurodytajam vienvamzdės šildymo sistemos perdirbimas, naudojant daliklių sistemą yra ženkliai pigesnis.

7. Šilumos dalikliai vartotojui sukuria sąlygas taupyti šilumą ir tą įrodyti, t.y. tiesiogiai iš to turėti naudą.

10. Pastaba būtų tikslesnė, jei žodį „mažinti“ pakeisti į „optimizuoti“.

11. Ši pastaba galioja visiems (ir naujai pastatytiems) pastatams, jei tik vartotojai turi galimybę savo valia ir pasirinkimu individualiai reguliuoti šildymą.

15. Vis tik teisingi korekcijos koeficientai įveda socialinį teisingumą – ypač, kai būstas yra seniai statytas ir savininkas paprastai neturėjo galimybės (ir poreikio, nes šiluma skirstyta kitu principu) jo pasirinkti ar įvertinti galimus radikalius šilumos paskirstymo pasikeitimus.

16. Išvada prieštarauja kitų tekstų nuomonei, kad daugumoje pastatų šildymas vyksta netolygiai ne individualiu gyventojų pasirinkimu, o dėl kitų, nuo atskiro vartotojo nepriklausančių, aplinkybių.

17. Mūsų pastebėjimu pelėsių problema butuose atsirado anksčiau, nei imtos diegti daliklių sistemos – tai labiau sietina su sandaresnių langų atsiradimu ir nepakankamu šildymu, ne visada priklausančiu nuo konkretaus buto savininko. Gyventojai neturi jokių teisingo vėdinimo žinių ir įgūdžių.

18. Mūsų žiniomis, dabar galiojanti tvarka reikalauja gyventojų pritarimo energetinio auditoriaus išvadoms.

21. Ar galima tvirtinti, kad maži (sieniniai) vėdinimo įrenginiai su šilumos atgavimu yra akivaizdžiai naudingi – turint omenyje dalies gyventojų ekonominę būklę, neprižiūrimi jie ilgainiui gali duoti atvirkščią rezultatą.

23/24. Turint omenyje paties autoriaus minėtą didelės gyventojų dalies nepasitikėjimą inovacijomis ir institucijomis, „smart house“ sprendimų ir pastatų patalpų režimų nuotolinis reguliavimas yra tolimesnis ir neaiški perspektyva.

Labai norisi pritarti išvadai apie parodomųjų (pilotinių) pastatų reikalingumą.